

Українська Астрономічна Асоціація

3 Обсерваторна вул., Київ, 04053 Україна Tel.: 8-380-44-486-25-20, Fax: 8-380-44-234 63 87
E-mail: uaa@knu.ua

_____ 3/3 від " 24 " березня 2021 р.

на _____ від " ___ " _____ 2021 р.

м. Київ

Міністру освіти і науки Шкарлету С.М.

Копія:

ректорам Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, Одеського національного університету імені І.І. Мечникова, Львівського національного університету імені Івана Франка

Заява Української астрономічної асоціації (УАА)

Шановний пане Міністре,

Представники науково-освітньої астрономічної спільноти України вимушені звернутися до Вас у зв'язку з оприлюдненням МОН України інформації про конкурсний відбір проєктів наукових досліджень і розробок, які виконуватимуться за рахунок коштів державного бюджету, починаючи з 2021 року. Результати проведення конкурсу 2021 року виявили деякі негативні тенденції у фінансуванні фундаментальних наукових досліджень в університетах України, що матиме вкрай небажані наслідки для подальшого розвитку науки у ЗВО.

Науковці та освітяни підтримують проголошений Урядом курс на інтеграцію системи освіти та науки України у загальноєвропейський та світовий науково-освітній простір. Одним із стрижневих положень цієї інтеграції є практика наукових досліджень європейських університетів, що дає можливість підготовки висококваліфікованих спеціалістів із залученням студентів та молодих вчених до актуальної та передової науки. Загальновідомо, що існування та розвиток таких наукових досліджень неможливі без ефективної системи базового та конкурсного фінансування на рівні держави.

В той же час ми вбачаємо реальні загрози існуванню (навіть не розвитку!) знаних у світі наукових шкіл України від неефективної, на наш погляд, системи конкурсного відбору проєктів та розробок в МОН України. Зокрема, мова йде про цьогорічну зміну правил конкурсного відбору після закінчення відбору (сумна тенденція останніх років), тобто штучне підвищення «прохідного» балу до 90. При цьому в новій системі експертних оцінок найбільшу вагу мають суб'єктивні показники на кшталт «проривний характер» проєкту, а бали за науковий доробок авторів зменшилися в два рази в порівнянні із попередніми конкурсами. Все це нівелює саму природу конкурсу як такого. Також негативним трендом є систематичне зменшення фінансування проєктів у порівнянні із запланованим.

Відмова у фінансуванні чи скорочене фінансування проєктів може привести до повного зникнення університетських астрономічних обсерваторій. Наразі в системі МОН України є 5 астрономічних обсерваторій – Київського національного університету імені Т. Г. Шевченка, Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, Одеського національного університету імені І.І. Мечникова, Львівського національного університету ім. Івана Франка та Миколаївська астрономічна обсерваторія. Ці осередки астрономічної науки і освіти є одними з

найстаріших в Україні – більше 200 років астрономії у Харкові, Миколаєві та Львові, 175 років астрономії в Києві та 150 – в Одесі. Цього року під загрозою закриття опинилася Одеська астрономічна обсерваторія, наступного року, якщо правила конкурсного відбору проєктів МОН України не будуть переглянуті, така ж доля спіткає інші обсерваторії, й всесвітньовідомі астрономічні наукові школи припинять своє існування.

Звертаюся до Вас від імені Української астрономічної спільноти із проханням ретельно переглянути умови проведення Міністерством конкурсного відбору проєктів із метою підтримки фундаментальної науки. Також надзвичайно важливо розглянути можливість невідкладної підтримки астрономічних центрів МОН України в рамках базового фінансування, що дасть можливість збереження цього напрямку знань та взагалі підготовки фахівців у цій галузі. Розумію, що процедура проведення конкурсу наукових проєктів знаходиться у стані реформування. На жаль, поточні правила ставлять під загрозу існування фундаментальної науки у ЗВО, що формує імідж України та її конкурентоздатність на міжнародному ринку науково-освітніх послуг. Сподіваюся на Ваше розуміння нашої тривоги та на прийняття невідкладних рішень.

З повагою,
президент УАА
академік НАН України

Я.С.Яцків